

JIMMY CARTER

Guerra injusta

Darrerament, la política exterior nord-americana ha experimentat uns canvis profunds: s'estan trencant acords internacionals que al llarg de dos segles han significat i fet gran el nostre país.

Aquests acords eren fonamentats en principis religiosos bàsics, en el respecte a la legislació internacional i en aliances fruit de sàvies negociacions i de control mutu. La nostra aparent determinació a iniciar una guerra contra l'Iraq, sense comptar amb el suport internacional, és una clara violació d'aquestes premisses.

Com a cristià que sóc i com a president que vaig ser en gran part a causa de crisis internacionals, em vaig familiaritzar amb els principis d'una guerra justa. I puc afirmar que un atac unilateral contra l'Iraq és evident que no s'ajusta a les regles establertes. Aquesta convicció és compartida, sens dubte, per quasi la totalitat dels líders religiosos, amb la notable excepció d'alguns portaveus de la Convenció Baptista del Sud —profundament influïts pel seu compromís amb Israel i per ser una teologia basada en l'escatologia, en el sentit de la fi del món.

Perquè una guerra sigui justa, en el sentit estricte de la paraula, ha d'acomplir certs criteris ben definits:

La guerra tan sols s'ha de declarar com a últim recurs, quan s'hagin esgotat tota la resta d'alternatives que no impliquen violència. En el cas del conflicte a l'Iraq, és evident que hi ha moltes alternatives a la guerra —que, per cert, van ser proposades pels nostres líders i aprovades per les Nacions Unides—, les quals van ser perfilades de nou pel Consell de Seguretat de l'ONU fa pocs dies.

Tot i així, els EUA semblen decidits a tirar endavant accions militars i diplomàtiques quasi sense precedents en la història de les nacions civilitzades, encara que la nostra seguretat no sigui directament amenaçada i encara que aquesta decisió bèl·lica s'oposi a l'acla-

paradora majoria dels governs i de la població mundial.

El primer pas dels nostres pregonats plans de guerra és llançar, sobre una població iraquiana relativament indefensa, 3.000 bombes i míssils durant les primeres hores de la invasió. El propòsit: desmoralitzar la gent perquè així canviï el seu odiós líder, el qual segurament estarà ben amagat, sa i estalvi, durant tot el bombardeig.

En la guerra, les armes han de poder distingir entre combatents i civils. Un gran bombardeig aeri, encara que sigui acurat i precís, comportarà de manera inevitable "danys col·laterals". El general Tommy R. Franks, responsable dels efectius nord-americans al golf Pèrsic, ja ha mostrat la seva preocupació pel fet que molts dels objectius militars són molt a prop d'hospitals, escoles, mesquites i cases de civils.

La violència de la guerra ha de ser proporcional al dany patit. Malgrat la sèrie de terribles crims comesos per Saddam Hussein, els esforços nord-americans per relacionar l'Iraq amb els fets de l'11 de setembre són ben poc convincents.

La societat ha de poder sancionar els atacants, que tenen autoritat legítima i que, segons diuen, representen aquesta societat. El Consell de Seguretat va aprovar per unanimitat l'eliminació de les armes de destrucció massiva de l'Iraq, però ara nosaltres anem una mica més lluny: per aconseguir un canvi de règim i establir una *Pax Americana* a la zona, potser fins i tot caldria ocupar durant una dècada un país ètnicament dividit. Ara bé, sembla que no tenim cap autorització internacional per aconseguir aquests objectius.

Hi ha membres del Consell de Seguretat que han resistit l'enorme pressió política i econòmica exercida per Washington, per la qual cosa ara és possible que no s'obtinguin els vots necessaris i que es topi, a més, amb el veto de Rússia, França o la Xina.

D'altra banda, Turquia pot estar temptada d'ajudar-nos a canvi de recompenses econòmiques extraordinàries i d'un futur control, tot i que parcial, dels kurds i del petroli del nord de l'Iraq, però, de moment, el Parlament turc ja s'ha adherit a les expressions de preocupació esteses a àmbit mundial.

La pau establerta en acabar la guerra ha de representar una clara millora sobre la situació existent abans d'aquesta. Tot i que hi ha esbossos de pau i democràcia a l'Iraq, és bastant probable que una intervenció militar tingui com a conseqüència desestabilitzar la zona i incitar els terroristes a posar en perill la nostra seguretat nacional.

A més, en contravenir l'aclaparadora majoria de països, els EUA perjudicaran el concepte de l'ONU com a institució viable per a la pau mundial. A més, quina imatge donaran els EUA, si després de tot aquest desplegament militar a la zona no hi ha guerra? La simpatia i solidaritat oferta a Amèrica després dels atacs de l'11 de setembre, fins i tot per règims suposadament antagònics, s'ha dissipat per complet; la política que imposa els Estats Units —unilateral i tirànica— ha fet que la confiança en el nostre país estigui en el nivell més baix de la història. I segurament, la talla d'Amèrica encara minvarà més si declarem la guerra desobeint el mandat de l'ONU.

Per contra, utilitzar la presència i l'amenaça del nostre poder militar per forçar l'Iraq a complir les resolucions de l'ONU —tan sols en el cas que s'hagués de declarar la guerra com a opció final— refermarien la nostra reputació com a país campió de la pau i de la justícia.

*39è president dels Estats Units
Premi Nobel de la pau 2002
President del Centre Carter a Atlanta.*

© The New Yorker — EL TEMPS
Traducció: Isabel Albarracín